

משנה מסכת תענית פרק ד משנה ו

חמשה דברים אירעו את אבותינו בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ וחרב הבית בראשונה ובשניה ונלכדה ביתר ונחרשה העיר

תלמוד בבלי מסכת תענית דף כט עמוד א

כתיב ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים בחדש נעלה הענן מעל משכן העדת, וכתיב ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים. אמר רבי חמא בר חנינא: אותו היום סרו מאחרי ה'. וכתיב והאספסוף אשר בקרבו התאוו תאוה וישבו ויבכו גם בני ישראל וגו'. וכתיב עד חדש ימים, וגו' - דהוה להו עשרין ותרתין בסיון. וכתיב ותסגר מרים שבעת ימים - דהוה להו עשרין ותשעה בסיון, וכתיב: שלח לך אנשים. ותניא: בעשרים ותשעה בסיון שלח משה מרגלים, וכתיב וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום. - הני ארבעים יום נכי חד הווי! - אמר אביי: תמוז דההיא שתא מלוי מליוה, דכתיב קרא עלי מועד לשבר בחורי. וכתיב ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא. אמר רבה אמר רבי יוחנן: אותה לילה ליל תשעה באב היה. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אתם בכיתם בכיה של חנם - ואני קובע לכם בכיה לדורות

סדר עולם רבה (ליינר) פרק ח

וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום, ותשעה באב היה, שתמצא אומר בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ

מלכים ב פרק כה פסוק ח-ט

ובחדש החמישי בשבעה לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבכדנאצר מלך בבל בא נבזראדן רב טבחים עבד מלך בבל ירושלם. וישרף את בית יקוק ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם ואת כל בית גדול שרף באש

ירמיהו פרק נב פסוק יב-יג

ובחדש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבזראדן רב טבחים עמד לפני מלך בבל בירושלם. וישרף את בית יקוק ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם ואת כל בית הגדול שרף באש

תלמוד בבלי מסכת תענית דף כט עמוד א

חרב הבית בראשונה - דכתיב ובחדש החמישי בשבעה לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבכדנאצר מלך בבל בא נבזראדן רב טבחים עבד מלך בבל ירושלם וישרף את בית ה' וגו', וכתיב ובחדש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבזראדן רב טבחים עמד לפני מלך בבל בירושלם וגו'. ותניא: אי אפשר לומר בשבעה - שהרי כבר נאמר בעשור, ואי אפשר לומר בעשור - שהרי כבר נאמר בשבעה. הא כיצד? בשבעה נכנסו נכרים להיכל, ואכלו וקלקלו בו שביעי שמיני, ותשיעי סמוך לחשיכה הציתו בו את האור, והיה דולק והולך כל היום כולו, שנאמר אי לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב. והיינו דאמר רבי יוחנן: אלמלי הייתי באותו הדור - לא קבעתי אלא בעשירי, מפני שרובו של היכל בו נשרף. ורבנן: אתחלתא דפורענותא עדיפא

תלמוד ירושלמי מסכת מגילה פרק א דף ע טור ג/ה"ד

רבי ירמיה בשם רבי חייה בר בא בדין היה שיהו מתעני' בעשירי שבו נשרף ולמה בתשיעי שבו התחילה הפורענות ותני כן בשביעי נכנסו לתוכו בשמיני היו מקרקרים בו בתשיעי הציתו בו את האור בעשירי נשרף רבי יהושע בן לוי ציים תשיעי ועשירי רבי לוי ציים תשיעי ולילי עשירי רבי בא בר זבדא בשם רבי חנינה ביקש רבי לעקור תשעה באב ולא הודו לו אמר לו רבי אלעזר עמך הייתי ולא איתאמרת אלא ביקש רבי לעקור תשעה באב שחל להיות בשבת ולא הניחו לו אמר הואיל ונדחה ידחה אמרו לו יידחה למחר

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ד עמוד א

ואמר רבי יהושע בן לוי: נשים חייבות במקרא מגילה, שאף הן היו באותו הנס. ואמר רבי יהושע בן לוי: פורים שחל להיות בשבת - שואלין ודורשין בענינו של יום... ואמר רבי יהושע בן לוי: חייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולשנותה ביום

Josephus, Wars of the Jews 6:268

One cannot but wonder of the accuracy of this period thereto relating; for the same month and day were now observed wherein the holy house was burnt formerly by the Babylonians

תלמוד בבלי מסכת תענית דף כט עמוד א

דתניא: מגלגלין זכות ליום זכאי וחובה ליום חייב. אמרו: כשחרב בית המקדש בראשונה אותו היום ערב תשעה באב היה ומוצאי שבת היה, ומוצאי שביעית היתה, ומשמרתה של יהויריב היתה, והלויים היו אומרים שירה ועומדין על דוכנם. ומה שירה היו אומרים וישב עליהם את אונם וברעתם יצמיתם. ולא הספיקו לומר יצמיתם ה' אלהינו, עד שבאו נכרים וכבשום, וכן בשניה

Josephus, Wars of the Jews 6:220-250

AND now two of the legions had completed their banks on the eighth day of the month Lous [Ab]. Whereupon Titus gave orders that the battering rams should be brought, and set over against the western edifice of the inner temple; for before these were brought, the firmest of all the other engines had battered the wall for six days together without ceasing, without making any impression upon it; but the vast largeness and strong connexion of the stones were superior to that engine

תלמוד בבלי מסכת תענית דף כט עמוד א

נלכדה ביתר - גמרא

תלמוד בבלי מסכת תענית דף כט עמוד א

נחרשה העיר. תניא: כשחרב טורנוסרופוס הרשע את ההיכל נגזרה גזרה על רבן גמליאל להריגה

רבינו חננאל

גרסינן נלכדה ביתר נמי גמרא

Dio Cassius, Roman History, Epitome of Book LXIX

At Jerusalem he founded a city in place of the one which had been razed to the ground, naming it Aelia Capitolina, and on the site of the temple of the god he raised a new temple to Jupiter. This brought on a war of no slight importance nor of brief duration, for the Jews deemed it intolerable that foreign races should be settled in their city and foreign religious rites planted

Eusebius, Ecclesiastical History, 4:6

When the siege had lasted a long time, and the rebels had been driven to the last extremity by hunger and thirst, and the instigator of the rebellion had suffered his just punishment, the whole nation was prohibited from this time on by a decree, and by the commands of Adrian, from ever going up to the country about Jerusalem. Such is the account of Aristo of Pella. And thus, when the city had been emptied of the Jewish nation and had suffered the total destruction of its ancient inhabitants, it

was colonized by a different race, and the Roman city which subsequently arose changed its name and was called Aelia, in honor of the emperor Aelius Adrian

תלמוד ירושלמי מסכת תענית פרק ד דף סח טור ד/ה"ה

תני ר' שמעון בן יוחי עקיבה רבי היה דורש דרך כוכב מיעקב דרך כוזבא מיעקב רבי עקיבה כד הוה חמי בר כוזבה הוה אמר דין הוא מלכא משיחא אמר ליה רבי יוחנן בן תורתא עקיבה יעלו עשבים בלחיך ועדיין בן דוד לא יבא

ספרי דברים פיסקא מג

זכר היו רבן גמליאל ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבה נכנסים לרומי שמעו קול המיה של מדינה מפיטוליס עד מאה ועשרים מיל התחילו הם בוכים ורבי עקיבה מצחק אמרו לו עקיבה מפני מה אנו בוכים ואתה מצחק אמר להם אתם למה בכיתם אמרו לו ולא נבכה שהגויים עובדי עבודה זרה מזבחים לאלילים ומשתחווים לעצבים יושבים בטח שלוחה ושאנן ובית הדום רגליו של אלהינו היה לשריפת אש ומדור לחיות השדה אמר להם אף אני לכך צחקתי אם כך נתן למכעיסיו קל וחומר לעושי רצונו. שוב פעם אחת היו עולים לירושלם הגיעו לצופים קרעו בגדיהם הגיעו להר הבית וראו שועל יוצא מבית קדש הקדשים התחילו הם בוכים ורבי עקיבה מצחק

נחמיה פרק י פסוק לה

והגורלות הפלנו על קרבן העצים הכהנים הלויים והעם להביא לבית אלהינו לבית אבותינו לעתים מזמנים שנה בשנה לבער על מזבח יקוק אלהינו ככתוב בתורה

משנה מסכת תענית פרק ד משנה ה

זמן עצי כהנים והעם תשעה באחד בניסן בני ארח בן יהודה בעשרים בתמוז בני דוד בן יהודה בחמשה באב בני פרעוש בן יהודה בשבעה בו בני יונדב בן רכב בעשרה בו בני סנאה בן בנימין בחמשה עשר בו בני זתוא בן יהודה ועמהם כהנים ולויים וכל מי שטעה בשבטו ובני גונבי עלי בני קוצעי קציעות בעשרים בו בני פחת מואב בן יהודה בעשרים באלול בני עדין בן יהודה באחד בטבת שבו בני פרעוש שניה

תוספתא מסכת ביכורים (ליברמן) פרק ב הלכה ט

זמן עצי כהנאי' והעם בתשעה וטעונין לינה לא היו מתעסקין בהן כדרך שמתעסקין בבכורין

מגילת תענית (ליכטנשטיין) הסכוליון

בחמשת עשר באב זמן אעי כהניא ודילא למספד. מפני שכשעלתה גולה בראשונה התקינו להם את יום תשעה באב שיהו מביאין בו קרבן עצים אמרו חכמים כשיעלו למחר הגליות הן אף הן צריכין התקינו להם את יום חמשה עשר באב שיהו מביאין בו קרבן עצים וכל המתנדב קרבן למקדש אפילו עצים פטור מן ההספד באותו יום

משנה מסכת מגילה פרק א משנה ג

באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין אבל זמן עצי כהנים ותשעה באב חגיגה והקהל מאחרין ולא מקדימין

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ה עמוד א

תשעה באב - אקדומי פורענות לא מקדמי

משנה מסכת תענית פרק ד משנה ז

שבת שחל תשעה באב להיות בתוכה אסור מלספר ומלכבס ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת

משנה מסכת תענית פרק ב משנה ז

אנשי משמר ואנשי מעמד אסורין מלספר ומלכבס ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת

משנה מסכת מועד קטן פרק ג משנה א

ואלו מגלחין במועד הבא ממדינת הים ומבית השביה והיוצא מבית האסורין והמנודה שהתירו לו חכמים וכן מי שנשאל לחכם והותר

משנה מסכת פסחים פרק ד משנה ה

מקום שנהגו לעשות מלאכה בתשעה באב עושין מקום שנהגו שלא לעשות מלאכה אין עושין

תלמוד ירושלמי מסכת מגילה פרק א דף ע טור ג/ה"ד

אינש דיהוי עלוי אעין ובכורין האומר הרי עלי עצים למזבח וגזירין למערכה אסו' בספד ובתענית ומלעשו' מלאכ' בו ביום

תוספתא מסכת תענית (ליברמן) פרק ג הלכה ג

הגיע זמן המשמר כהניו ולויו עולין לירושלם וישראל שבאותו משמר שאין יכולין לעלות לירושלם מתכנסין לעריהן וקורין מעשה בראשית ובטלין מן המלאכה כל אותה שבת

משנה מסכת יומא פרק ו משנה ג

מסרו למי שהיה מוליכו הכל כשרין להוליכו אלא שעשו הכהנים גדולים קבע ולא היו מניחין את ישראל להוליכו אמר רבי יוסי מעשה והוליכו ערסלא וישראל היה